

Természetvédelmi hírek Baranyából

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Baranya Természeti Értékeiért
Alapítvány közös hírlevele

2023. július

Fekete gólyák - egy kis reménysugár

A fekete gólyák hét éve tartó rossz költési sorozata idén megszakadt. A fészektérképezések során a faj 3 új fészke került elő, míg a régi fészkek közül 1 semmisült meg. A váltófészkekkel együtt jelenleg 30 fészke adatai szerepelnek nyilvántartásunkban. A gólyák a tavaszi visszaérkezésük során 11 fészket foglaltak el, eggyel kevesebbet, mint tavaly. A költések közül ezúttal csak kettő ment tönkre. Az eredményesen költő párok 1x1, 3x2 és 5x3 fiókát neveltek fel. A 22 kirepülő fióka az utóbbi 9 év legjobb költési eredményének számít.

A sikerhez kismértékben mi is hozzájárultunk. Az egyfiókás fészkek ellenőrzésekor ugyanis a fiókát a fészkek alatt találtuk meg. Szerencséje volt, mert megelőztük a sakálokat és a rókákat. A madarat a Szigetvári Madármentő Állomásra szállítottuk, ahol sikeresen felneveltük. Július 30-án már szabadon tudtuk engedni.

1. kép: A mentett fióka Szigetváron (Fotó: Bank László)

Barna kányák ismét jeladózva

Az év folyamán a barna kányák 12 új fészket találtuk meg a vármegyében. A régi fészkek közül 14 semmisült meg, az egyik fészkekben pedig vörös kányák telepedtek meg. Jelenleg 27 fészkek szerepel nyilvántartásunkban. Ezek közül 23-ban figyeltünk meg kotló madarakat, és további 15 olyan revírt azonosítottunk be, ahol a fészkek pontos helyét nem ismerjük. Ez alapján a költő párok számát legalább 38-ra becsüljük. Ez rekordnak számít a faj baranyai védelmének történetében.

A fiókák rádiótelemetriás nyomkövetése érdekében eztúttal 2 fiókára szereltünk fel jeladót. Ennek érdekessége az volt, hogy egy 4 fiókás fészkekben történt a művelet, de a fiókák eltérő fejlettsége miatt csak kettőre lehetett felrakni a berendezést. A fiókák jelenleg a születésük helye közelében tartózkodnak, eddig csak kisebb kóborlásokat végeztek. Mozgásukról későbbi hírleveleinkben még beszámolunk.

2. kép: Jeladóval felszerelt kányafiókák és testvéreik (Fotó: Haraszthy László)

Vörös vércsék érdekes fészkelése

A vércsék érdekes fészkeléséről már többször is beszámoltunk, de a legutóbbi eset minden tekintetben kuriózumnak számít. A hónap végén a Magyar Telekom pécsi szervizközpontjának munkatársai kerestek meg bennünket madárfiókák elhelyezésével kapcsolatban. A monyoródi mobil bázisállomás karbantartása közben ugyanis vércsefiókákat találtak. A szülőmadarak a bázisállomás mikrohullámú antennájában vertek tanyát kb. 35 méter magasságban. Az antenna ponyvája korábban megsérült, ezért nyílt lehetőség a vércsék fészkelésére, amit azok nyomban ki is használtak.

3. kép: Vércsefiókák az antennában (Fotó: Kovács Gábor)

A szervizközpont egyik munkatársának elmondása szerint a fiókák mentése nem számított rutinfeladatnak (ez volt az első ilyen esetük), de szerencsére zökkenőmentesen meg tudták oldani a problémát és az antenna kijavítását. A fiókákat Szigetvárra szállították, ahol felnevelésükről gondoskodni fogunk. A Telekom dolgozóinak ez úton is köszönetet mondunk a mentéshez nyújtott segítségért.

4. kép: A kijavított antenna (Fotó: Kovács Gábor)

Viharvert gólyák

A július 21-i ormánsági jégverés a gólyákat sem kímélte. A vihart követően a nemzeti park természetvédelmi őrének segítségével négy településen jártunk. Marócsán, a jégverés által leg súlyosabban érintett községben a fiókák menthetetlennek bizonyultak, az összes elpusztult. Az egyik szülőmadarat kihűlve, sokkos állapotban találtuk meg a vízelvezető árokban. A kákicsi fészkekből is kivert egy fiókát a szél, teteme a villanyoszlop alatt hevert, de a fészek másik négy fiókája túlélte a vihart. Csányoszróban 1 öreg madarat vert le a jég az egyik fészeknél, egy másik helyen pedig egy kiesett fiókát fogtak be a helyiek. Ez a két madár Sellyén gyors állatorvosi ellátásban részesült, és ezt követően szállítottuk el. Hiricsen a szél ledöntötte a fészket a villanyoszlopról. Az egyik fióka még idejében ki tudott repülni, de kettő a törmelék alatt lelte halálát. A negyedik fióka viszonylag épségben megúszta, befogása után szintén Szigetvárra került.

5. kép: A viharvert marócsai öreg gólya (Fotó: Ingola Eszter)

A mentőközpontba került gólyáknak szerencsére súlyos, töréses sérüléseik nem voltak, csak a zúzódásaikat kellett kezelnünk. Enyhe agyrázkódásaikat is hamar kiheverték. A legsúlyosabb sérüléseket szenvedő öreg gólyák regenerálódtak a leghamarabb, őket már szabadon engedték, és az egyik Nagycsányból korábban bekerült fióka is elrepült. Jelenleg még két fiókáról gondoskodunk, de rövidesen ők is visszanyerik szabadságukat.

Elkezdődött Sumonyban a madárgyűrűző tábor

Július 23-án elkezdődött a hagyományos nyár-őszi madárgyűrűző tábor Sumonyban. Sorrendben ez már a 43. évadot jelenti. A táborozók október végéig folyamatosan fogják be és jelölik a madarakat. Idén a korábbi évekhez képest lényegesen kedvezőbbek a madárbefogás feltételei. A halastavakat teljes egészében sikerült feltölteni, a tórendszer jelenleg is teljes vízfelülettel üzemel. Ez kedvező a nádi énekesmadarak fészkeléséhez és vonulásához egyaránt, mert a nádas megnövekedett rovarvilága a madaraknak jó táplálkozási lehetőségeket biztosít.

Az első hét fogási eredményét ugyan csökkentette a viharokkal tarkított időjárás, de a gyűrűzött madarak száma így is jelentős volt. Minden remény megvan arra, hogy az átlagosnál jobb vonulási ciklust zárjunk.

6. kép: Szélfújta madárbefogó hálók a bokrosban (Fotó: Bank László)

Ha Önt eredményeink meggyőzték és egyetért törekvéseinkkel, kérjük, segítse helyi természetvédelmi munkánkat. Támogatását a Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány 11731001-20124953 számú számláján tudjuk fogadni, de adományát online módon is befizetheti bankkártyája segítségével a www.donably.com/baranyamadar oldalon. Elkötelezettségét igazából a természet fogja meghálálni!

Elérhetőségek:

Tel: 72/312-227, mobil: 20/334-4608

E-mail: baranya@mme.hu, baranyamadar@baranyamadar.hu

Honlap: www.baranyamadar.hu

**A hírlevélben foglaltak szabadon terjeszthetők, de a forrást a
„Madártani Egyesület”-re
történő hivatkozással kötelező megjelölni!**